

ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಭತ್ತದ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು

ವಿ. ವಿ. ಅಂಗಡಿ, ಪಿ. ಎಸ್. ಉನಾಪತಿ, ಬಿ. ಎಂ. ಚಿತಾಪುರ ಮತ್ತು ಎಸ್. ಕೆ. ಸಫಾಪ,
ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

1. ಹಿರಿಕೆ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಒಟ್ಟು ಭತ್ತದ ಸುಮಾರು 65 ಪ್ರತಿಶತ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತದಲ್ಲಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸುಮಾರು 33 ಪ್ರತಿಶತ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಭತ್ತದ ಶೇ. 48ರಷ್ಟು) ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಕೂರಿಗೆಯಿಂದ ಬಿತ್ತಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತದ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ ನಾಟಿ ಭತ್ತದ ಪದ್ಧತಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದು, ಉತ್ಪಾದನಾ ಮಟ್ಟವು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ (1600ಕೆ/ಹೆ). ಹೀಗಾಗಿ ಗಮನೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತದಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಇದರಿಂದ ಬರುವ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 1000-1200 ಮಿ. ಮಿ. ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುವ ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತದ ಉತ್ಪಾದನೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದೆ.

2. ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತದ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಇಳಿಜಾರಿಗೆ ಹಾಗೂ ನೀರು ಹಿಡಿದಿಡುಪ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕನು ಗುಣವಾಗಿ ಮೆಗಟ್ಟು/ವಾರಿ (Uplands), ಮಧ್ಯಮ ವಾರಿ (Midlands) ಮತ್ತು ರಂಗಿ, ಸರು (Lowlands) ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ನಾಟಿ ಭತ್ತದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮಳೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಪ್ರದೇಶದ ಸರಾಸರಿ ಸಮೀಪವಾದಷ್ಟು ಮಳೆ ಸರಿಯಾದ ಹಂಚಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಆದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವೆನ್ನಬಹುದಾದ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಮಧ್ಯಮವಾರಿ (30-40ಕೆ/ಹೆ) ಹಾಗೂ ರಂಗಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ (40-50ಕೆ/ಹೆ) ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಾಗುವ ಏರಿಳಿತ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಳಗಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಅ. ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಾಗುವ ಏರಿಳಿತ ಹಾಗೂ ಅಸಮರ್ಪಕ ಹಂಚಿಕೆ : ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಕೊರತೆಯಾಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಸಂದಿಗ್ಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಾದಾಗ ಇಳುವರಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಆರಂಭಿಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯಾದರೆ ಮಧ್ಯಮವಾರಿ ಹಾಗೂ ರಂಗಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು, ಸಸಿಗಳು ಸಣ್ಣವಿದ್ದಾಗ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗಬಹುದು. ವಿಪರೀತ ಕಳೆಗಳು ಬೆಳೆದು, ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆ ನಾಶ ಹೊಂದಬಹುದು.

ಆ. ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕೊರತೆ : ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಸಮ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಭೂಸಮಪಾತಳಿ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ. ಹೆಚ್ಚಾದ ಭೂಮಿಗಳ ಸಮಪಾತಳಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ರಭಸದ

ಮಳೆಯಾದಾಗ ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣು ನೀರಿನೊಡನೆ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ವಾರಿ ಭೂಮಿಗಳು ಇಳಿಜಾರುಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಪಾತಳಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೆಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಆಳ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಉಳಿದ ಭಾಗಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರುವದೇ ಟಪ್ಪಲರ, ಹಾಗೂ ಸಮಯ ಬಹಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇ. ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ : ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥ ಹಾಗೂ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಸಾರಜನಕ, ರಂಜಕ, ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಗಳ ಕೊರತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಈ. ಮಣ್ಣಿನ ಅನುತಮ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾರತೆ : ವಾರಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ವಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಲವಣಗಳ ಬಸಿಯುವಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ರಸಸಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಮ್‌ಗಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ, ರಂಜಕ, ಸುಣ್ಣ, ಮ್ಯಾಂಗ್ನೀಸಿಯಂಗಳ ಕೊರತೆ ಆಗುವ ಸಂಭವಗಳಿವೆ. ರಂಗಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಲವಣಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಂಗ್ರಹದಿಂದಾಗಿ ರಸಸಾರ ಹೆಚ್ಚಿ, ಕ್ಷಾರತೆಯ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಕಾಣಬಹುದು.

ಉ. ಅಸಮರ್ಪಕ ಬಸಿಯುವಿಕೆ : ರಂಗಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಮಳೆಯಾದಾಗ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ, ಬಸಿದು ತೆಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ, ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸೋಡಿಯಂ ಹಾಗೂ ಇತರ ಲವಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಬೆಳೆಗೆ ಹಾನಿಯುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಊ. ಕಳೆಗಳ ಸ್ಪರ್ಧೆ : ಕೂರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಟ ಭತ್ತದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಕಳೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚು. ನೀರು, ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು, ಬೆಳಕು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಕಳೆಗಳು ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತದ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಸರಾಸರಿ 30-40 ಪ್ರತಿಶತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಋ. ಕೀಟ ಹಾಗೂ ರೋಗಗಳ ಬಾಧೆ : ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳಿಂದಾಗುವ ಹಾನಿ ಗಮನಾರ್ಹವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಬೆಂಕಿ ರೋಗ ಹಾಗೂ ಕಂದು ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗಗಳಿಂದ ಅನುಕೂಲಕರ ಹವಾಮಾನ ವಿದ್ಯಾಗ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರವಾದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಋ. ಕಷ್ಟಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದುವ ತಳಿಗಳ ಕೊರತೆ : ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳು, ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ, ಮಣ್ಣಿನ ಜವಳು, ಕ್ಷಾರತೆ ಹಾಗೂ ಆಮ್ಲತೆ, ಕೀಟ/ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಹಾಗೂ ಕಳೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ತಳಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.

3. ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಗೆ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು

ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತದ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳಿದ್ದರೂ, ಅನುಕೂಲಕರ ಹವಾಮಾನವಿದ್ದಾಗ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರ ಅನುಭವದಿಂದ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಅ. ತಳಿಗಳು : ತಮ್ಮ ಭೂಗುಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವಂಥ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ವಿವಿಧ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವ ತಳಿಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-1 : ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೂರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವ ತಳಿಗಳು

ಸನ್ನಿವೇಶ	ತಳಿ	ಅವಧಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)	ಅಕ್ಕಿಯ ಗುಣ	ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣಗಳು
ವಾರಿ (Uplands)	IET-7991-11-2	105-110	ಮಧ್ಯಮ ದಪ್ಪ	ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬರ ಹಾಗೂ ರೋಗ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಶೀಘ್ರ ಮಾಗುವ ತಳಿ.
	ರಾಶಿ	125-130	ಮಧ್ಯಮ ಸಣ್ಣ	ಬರ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ತಳಿ
ಮಧ್ಯಮ ವಾರಿ (Midlands)	ಅವಿನಾಶ	140-145	ಮಧ್ಯಮ ದಪ್ಪ	" " "
	ಜಯ	140-145	ದಪ್ಪ	" " "
ರಂಗಿ (Lowlands)	ಅಭಿಲಾಶ	150-155	ದಪ್ಪ	" " "

ಆ. ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ : ಎಲ್ಲಾ ತಳಿಗಳಿಗೂ ಮೇ-ಜೂನ್ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾಲ. ರಂಗಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಮೇ 15ರೊಳಗೆ ಒಣ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಳೆಗಾಲ ರಭಸದಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡಾಗ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಆಗುವ ತೊಂದರೆ ಹಾಗೂ ಮೊಳಕೆ/ಸಣ್ಣ ಸಸಿಗಳು ಸಾಯುವ ಸಂಭವ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ (ಕೋಷ್ಟಕ-2).

ಕೋಷ್ಟಕ-2 : ರಂಗಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಭತ್ತದ ಸಾಗುವಳಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು.

ಸಾಗುವಳಿ ಪದ್ಧತಿ	ಭತ್ತದ ಇಳುವರಿ		ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ	
	ಕೆ/ಹೆ	ಹಸಿ ಬಿತ್ತನೆಗಿಂತ ಶೇಕಡಾ ಹೆಚ್ಚಳ	ರೂ/ಹೆ	ಹಸಿ ಬಿತ್ತನೆಗಿಂತ ಶೇಕಡಾ ಹೆಚ್ಚಳ
ಹಸಿ ಬಿತ್ತನೆ (ಮಳೆಗಾಲದ ಆರಂಭದೊಡನೆ ಕೂರಿಗೆಯಿಂದ ಬಿತ್ತುವುದು)	4932	—	10168	—
ಒಣ ಬಿತ್ತನೆ (ಮೇ-15ರೊಳಗೆ ಬೇಸಿಗೆ ಮಳೆ ಆಗಿರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಕೂರಿಗೆಯಿಂದ ಬಿತ್ತುವುದು)	5213	6	12548	23
ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು (ಮಳೆಯಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ)	5190	5	10433	3
ಮೊಳಕೆ ತರಿಸಿದ ಕಾಳು ಹರಡುವುದು (ಮಳೆಯಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ)	2701	-45	694	-93

ಇ. ಬೀಜದ ಆಯ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಬಿತ್ತನೆ : ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 75-80 ಕಿಲೋ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಥವಾ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಉಪಚರಿಸಿದ ಬೀಜಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.

ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ಉಪಚಾರ : ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಉಪ್ಪು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮಾಣ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಿಸಿದ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಬೇಕೆಂದಿರುವ ಬೀಜವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಸಿ. ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ತೇಲುವ ಅರ್ಧ ಬಲಿತ ಮತ್ತು ಜೊಳ್ಳು ಕಾಳುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಚೆಲ್ಲಿ. ಮುಳುಗಿದ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಬೀಜವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದು ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ.

ಹೀಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಬೀಜವನ್ನು 20 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ ಅಂತರದ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ. ಸಾವಯವ ಹಾಗೂ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು :

ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ : ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್, ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 5 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಮೂರು ವಾರ ಮೊದಲೇ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು.

ಹೆಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ : ಹೆಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಾದರೆ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 25 ಕಿಲೋ ಸಣಬಿನ ಬೀಜವನ್ನು ಭತ್ತದ ಬೀಜದೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತಬಹುದು. ಸುಮಾರು 40 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಹೊಡೆತ ಮಾಡುವಾಗ (ನೀರು ನಿಂತಾಗ ಎಡೆಕುಂಟೆ ಮಾಡಿ ದೋಣಿ ತಿಕ್ಕುವುದು) ಸಣಬನ್ನು ನಿಂತ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಗು ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಭೂಮಿಗೆ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥ ಒದಗಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಳೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣವೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ರಸಗೊಬ್ಬರ : ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 100-50-50 ಕಿಲೋ ಸಾರಜನಕ, ರಂಜಕ ಹಾಗೂ ಪೊಟ್ಯಾಷ್ ಒದಗಿಸುವ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಬಿತ್ತುವಾಗ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಒಟ್ಟು ರಂಜಕ ಮತ್ತು ಪೊಟ್ಯಾಷ್ ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿ, ಬಿತ್ತಿದ 20 ಮತ್ತು 40 ದಿನಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗರ್ಭಾಂಕುರ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಮೂರು ಸಮ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಭತ್ತದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾರಜನಕ ಒದಗಿಸಿದಂತೆಯೂ, ಸಮರ್ಪಕ ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದಾಗಿ ಸಾರಜನಕದ ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದಂತೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ (ಕೋಷ್ಟಕ-3).

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 20 ಕಿಲೋ ಸತುವಿನ ಸಲ್ಫೇಟ್ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಕೋಷ್ಟಕ-3 : ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಸಾರಜನಕ ಒದಗಿಸುವ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯ

ಉಪಚಾರ	ಸಂಶೋಧನೆ ಫಲಿತಾಂಶ ಭತ್ತದ ಇಳುವರಿ		ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಫಲಿತಾಂಶ ಭತ್ತದ ಇಳುವರಿ	
	ಕಿ/ಹೆ	ಮೊದಲಿನ ಪದ್ಧತಿ ಗಿಂತ % ಹೆಚ್ಚಳ	ಕಿ/ಹೆ	ಮೊದಲಿನ ಪದ್ಧತಿ ಗಿಂತ % ಹೆಚ್ಚಳ
33.3% N ಬಿತ್ತಿದ 20, 40 ಮತ್ತು 60 ದಿನಗಳಿಗೆ	5102	6.2	1609	13
33.3% N ಬಿತ್ತುವಾಗ, ಬಿತ್ತಿದ 40 ಮತ್ತು 60 ದಿನಗಳಿಗೆ	4794	0.2		

50% N ಬಿತ್ತುವಾಗ ಹಾಗೂ 25%N ಬಿತ್ತಿದ 40 ಮತ್ತು 60 ದಿನಗಳಿಗೆ	4767	0.7		
50% N ಬಿತ್ತುವಾಗ ಮತ್ತು 25% N ಬಿತ್ತಿದ 20 ಮತ್ತು 40 ದಿನಗಳಿಗೆ	4215	12.2		
50% N ಬಿತ್ತುವಾಗ ಮತ್ತು ಬಿತ್ತಿದ 40 ದಿನಗಳಿಗೆ (ಮೊದಲಿನ ಪದ್ಧತಿ)	4803	—	1425	—
100% N ಬಿತ್ತುವಾಗ	4200	12.6		
100% N ಬಿತ್ತಿದ 40 ದಿನಗಳಿಗೆ	4730	1.5		
ನಿಯಂತ್ರಣ (N ಇಲ್ಲ)	3110	35.2		

ಉ. ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಿಣ : ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಮೂರು ಲೀಟರ್ ಬ್ಯುಟಾಕ್ಸೋರ್ 50 EC ಕಳೆನಾಶಕ ವನ್ನು ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 3-5 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಡಿಸಿ, 25-30 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಒಂದು ಸಲ ಕೈಗಳೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಳೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭದಿಂದಲೇ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬರಿ ಕೈಗಳೆ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಕೈಗಳೆ ಮಾಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಳೆಗಳಿಂದಾಗುವ ನೀರಿನ ಹಾಗೂ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ದುರುಪಯೋಗವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು (ಕೋಷ್ಟಕ-4).

ಬರಿ ಕೈಗಳೆಯಿಂದ ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವದಾದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 20 ಹಾಗೂ 40 ದಿನಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸಲ ಕಳೆ ತೆಗೆಸಬೇಕು.

ಕೋಷ್ಟಕ-4 : ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ

ಉಪಬಾರ	ಸಂಶೋಧನಾ ಫಲಿತಾಂಶ		
	ಭತ್ತದ ಇಳುವರಿ (ಕೆ/ಹೆ)	ಎರಡುಸಲ ಕೈಗಳಿಗಿಂತ ಶೇಕಡಾ ಹೆಚ್ಚಳ	ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ(%)
ಬ್ಯುಟಾಕ್ಸೋರ್ 2 ಲೀ. a. i. /ಹೆ ಮೊಳಕೆ ಯಾದ 4-6 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ	2426	-18	44
ಬ್ಯುಟಾಕ್ಸೋರ್ 1.5 ಲೀ. a. i. /ಹೆ ಮೊಳಕೆಯಾದ 4-6 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ + 2, 4-D 0.6 Kg. a. i./ಹೆ ಮೊಳಕೆಯಾದ 25-30 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ	2194	-26	57
ಬ್ಯುಟಾಕ್ಸೋರ್ 1.5 ಲೀ. a. i. /ಹೆ ಮೊಳಕೆಯಾದ 4-6 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ + ಒಂದು ಕೈಗಳೆ ಮೊಳಕೆಯಾದ 25-30 ದಿನಗಳಿಗೆ	3655	24	93
ಸತತವಾಗಿ ಕಳೆ ಇಲ್ಲದಂತಿಡುವದು	3625	23	99
ಎರಡು ಸಲ ಕೈಗಳೆ	2948	—	93
ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸದಿರುವದು	778	-74	—

ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಫಲಿತಾಂಶ

ಉಪಚಾರ	ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ (ಕಿ/ಹೆ)	ರೈತರ ಪದ್ಧತಿಗಿಂತ ಶೇಕಡಾ ಹೆಚ್ಚಳ
ಬ್ಯುಟಾಕ್ಸೋರ್ 3ಲೀ/ಹೆ ಬಿತ್ತಿದ 3-5 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ	3646	18
ಬ್ಯುಟಾಕ್ಸೋರ್ 3ಲೀ/ಹೆ ಮೊಳಕೆಯಾದ 4-6 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ	3768	22
ರೈತರ ಪದ್ಧತಿ	3095	—

ಉ. ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ : ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 15 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಹದ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಒಂದು ವಾರದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ 2-3 ಸಲ ಎಡೆ ಕುಟಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣದೊಂದಿಗೆ ಹಸಿಯ ಕೊರತೆ ಯಾದಾಗ ಬಿರುಕು ಬಂದು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯ ತೇವಾಂಶ ತೇವ್ರ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುವದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ಸುಮಾರು 40 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತಾಗ ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ಎಡೆಕುಟಿ ಹೊಡೆದು ನಂತರ ದೋಣಿ ಹೊಡೆಯುವದರಿಂದ (ಹೊಡತ ಮಾಡುವದು) ಕಳೆಗಳ ನಾಶ, ಮರಿ ಒಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವದೊಂದಿಗೆ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಮಣ್ಣಿನ ಬಿಗಿತದಿಂದಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಸಿಯದಂತೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಋ. ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ : ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 10-15 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಳೆಯಾಗಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಬಿಸಿಗಾಲುವೆ ತೆಗೆದು ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಹೊರತೆಗೆಯಬೇಕು. ತಂಡ ಒಡೆಯುವ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಒಂದು ಇಂಚಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಿತ್ತಿದ 40 ದಿನಗಳ ಸುಮಾರಿಗೆ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ನಿಲ್ಲುವಂತಾದಾಗ ಹೊಡೆತ ಮಾಡಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ನೀರು ಕಟ್ಟುವದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಕಳೆಗಳೆಲ್ಲ ಸತ್ತು ಮುಂದೆ ಕಳೆಗಳು ಭತ್ತದೊಂದಿಗೆ ಪೈಪೋಟಿ ಮಾಡಲಾಗದಂತಾಗುವದು. ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತವು ಪೂರ್ತಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿಯಂತೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ಇಂಚು ಗಳಷ್ಟು ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರೆ, ಮುಂದೆ ಮಳೆಯ ಕೊರತೆಯಾದರೆ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಆಗುವ ಸಂಭವ ಇರುವದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವದೊಳ್ಳಿಯದು. ಆದರೆ ನೀರಿನ ಆಳ ಬೆಳೆಯ ಎತ್ತರದ ಶೇಕಡಾ 25 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀರಿನ ಆಳ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಭತ್ತದ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು.

ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಳದ ನೀರಿನಿಂದ ಬೆಂಕಿ ರೋಗ, ಕಂದು ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಲ್ ಲೀಫ್ ಬ್ಲೈಟ್ ರೋಗಗಳ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚುವದೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಕಂದು ಜಿಗಿ ಹುಳುವಿನ ಬಾಧೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿನ ನೀರನ್ನು 2-3 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಬಸಿದು ತೆಗೆಯುವದರಿಂದ ಕೀಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಮೇ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯೊಳಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮುಗಿಸುವದರಿಂದ ಬೆಳೆಯ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ) ಆಗಬಹುದಾದ ಮಳೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅದೇ ರೀತಿ ವಿವಿಧ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ, ಶೀಘ್ರ ಮಾಗುವ ಹಾಗೂ ಬರವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ IET-7991-11 2 ಮತ್ತು ಅಫಿಲಾಶ್‌ಗಳಂಥ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಫೊಟಾಷ್ ಅನ್ನು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ (ಬಿತ್ತುವಾಗ 50% ಹಾಗೂ ತೆಂಡೆ ಒಡೆಯುವಾಗ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಾಂಕುರ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ 25%), ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅರ್ಥೋಸ್ಟೈರಿಲ್ಲಮ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದರಿಂದ (ಬೀಜೋಪಚಾರ ಇಲ್ಲವೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಎದ್ದುವದು ಇಲ್ಲವೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತುವಾಗ ಕೂಡಿಸುವದು) ಹಾಗೂ ಸೈಕೋಸಿಲ್ ಅನ್ನು 2000 ppm ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲಾಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಕೂರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಭಸದ ಮಳೆಯಾಗುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರನ್ನು (Runoff water) ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿಯ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಹೀಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಬೆಳೆಯು ನೀರಿನ ತೀವ್ರ ಕೊರತೆ ಅನುಭವಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನಾಶ್ವಕ ನೀರಾವರಿ ಕೊಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ತೆಂಡೆ ಒಡೆಯುವ, ಗರ್ಭಾಂಕುರ, ಕೊನೆ ಎಲೆಯ (ಬೂಟ್‌ಲೀಫ್), ಪುಷ್ಪಾಂಕುರ ಹಾಗೂ ಕಾಳು ಕಟ್ಟುವ ಹಂತಗಳು ನೀರಿನ ಕೊರತೆಗೆ ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದವುಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಳೆಯಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆಯಾಗಿ, ಒಳ್ಳೆ ಮಳೆಯಿಂದ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹವಾದಾಗ, ಆ ಕೆರೆಗಳಿಂದ ನೀರುಣಿಸಬಹುದಾದ ಬೆಳೆಯು ಮುಂದೆ ನೀರಾವರಿ ಭತ್ತದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವಾಗ ಶೇಕಡಾ 33 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೀಜ, ಶೇಕಡಾ 33 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾರಜನಕ, ರಂಜಕ - ಫೊಟಾಷ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಶತ 30 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದೆಂದು ಮುಗದ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ (ಕೋಷ್ಟಕ-5).

ಭತ್ತವನ್ನು ಕಟಾಪು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ 10-15 ದಿನ ಮೊದಲೇ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿನ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ಭತ್ತದ ಕಟಾವಿಗೂ, ಮುಂದೆ ಹಾಕುವ ಬೇಳೆಕಾಳು ಬೆಳೆಗಳ ಶೀಘ್ರ ಬಿತ್ತನೆಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-5 ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತದ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳ

ಉಪಚಾರ	ಭತ್ತದ ಇಳುವರಿ		ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ	
	ಕಿ/ಹೆ	ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಗಿಂತ% ಹೆಚ್ಚಳ	ಕಿ/ಹೆ	ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಗಿಂತ% ಹೆಚ್ಚಳ
ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಬೀಜದ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ NPK ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದ್ಧತಿ)	5696	—	10182	—
33% ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೀಜ ಮತ್ತು 33% ಹೆಚ್ಚಿನ NPK ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು	7462	31	14281	40
33% ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೀಜ ಮತ್ತು 33% ಹೆಚ್ಚಿನ NPK ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು + ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ 10 ಟನ್/ಹೆ + ಸತುವಿನ ಸಲ್ಫೇಟ್ 20 ಕಿ/ಹೆ	7547	33	13707	35

ಋ. ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ : ಕೂರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಬೆಂಕಿ ರೋಗ ಹಾಗೂ ಕಂದು ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಇರುವ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು. ಬಿತ್ತುವಾಗ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡುವುದು, ಸರಿಯಾದ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಾಗ ಸೂಕ್ತ ಔಷಧಿಗಳ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಭತ್ತದ ಇಳುವರಿ ನಷ್ಟವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಎ. ಕೊಯಿಲು : ಶೇಕಡಾ 90ರಷ್ಟು ಕಾಳುಗಳು ಮಾಗಿದೊಡನೆಯೇ ಕೊಯಿಲು ಮಾಡಿ ಕೊಯಿಲು ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಕಾಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ. ಭತ್ತವನ್ನು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸುವಾಗ ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯು 4-6 ಗಂಟೆಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಣಗಿಸಬೇಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ನುಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಳಿನಲ್ಲಿ 10-11 ಪ್ರತಿ ಶತ ತೇವಾಂಶವಿರಬೇಕು.

ಏ. ಇಳುವರಿ : ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ವಾರಿ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ 20-30 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್, ಮಧ್ಯಮ ವಾರಿ ಗಳಲ್ಲಿ 30-40 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಹಾಗೂ ರಂಗಿ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ 40-50 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಭತ್ತದ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

